

Verhalen over het nijlpaard

- 1 'Wat een schattige beesten toch, die nijlpaarden,' zei ik hardop tegen mezelf op een
2 bankje in de dierentuin.
- 3 'Schattig?' vroeg de oude man die naast me zat en een appeltje schilde. 'Dat had je
4 gedroomd. Men vindt nijlpaarden vaak schattig, onder andere door hun kleine
5 pootjes, waarmee ze een beetje in het water hangen. Daarom denken de mensen vaak
6 dat nijlpaarden aai-bare wezens zijn. Maar in de realiteit zijn het de gevaarlijkste
7 beesten ter wereld. Niet omdat ze moordlustig zijn, maar omdat ze angstig van aard
8 zijn. Als er mensen in hun omgeving komen, raken ze in paniek en worden ze
9 agressief. Met hun tanden, die een lengte van vijftig centimeter hebben, kunnen ze
10 een mens in één hap doormidden klieven.'
- 11 Ik knikte en keek naar het nijlpaard, dat met zijn grote ogen boven het water uitkeek.
12 'Ik heb twee verhalen voor je,' zei de man en hij stak een partje appel in
13 zijn mond. 'Het ene is een legende, en het andere is echt waar.
14 Welke is waar?'
- 15 De man kauwde gestaag door. Het vest dat hij droeg vertoonde
16 slijtageplekken, in de ellebogen zaten gaten en aan de uiteinden
17 van de mouwen hingen rafels.
- 18 'Ik begrijp u niet,' zei ik. 'Wat bedoelt u?'
- 19 'Luister, dan volgt de ontknoping vanzelf. Wat is legende en wat is biologie?' begon
20 hij.
- 21 'Het woord *hippopotamus amphibius*, oftewel hippo, stamt uit het Grieks en betekent
22 paard. Men dacht dat het nijlpaard van het paard afstamde. Maar in werkelijkheid is
23 het nijlpaard familie van een varken, omdat hij, net als het varken, twee tenen aan
24 één voet heeft. Evenhoevig, heet dat. Een paard daarentegen, heeft één teen aan een
25 voet.
- 26 *Amphibius* betekent dat het beest zowel op het land als in het water kan leven. In het
27 water zweten nijlpaarden veel minder dan op het land. Aangezien zijn zweet rood is,
28 denkt men vaak dat het beest bloed zweet. Dat is niet het geval; in het zweet van een
29 nijlpaard zit een rode kleurstof.
- 30 De dieren leven in groepen van zo'n vijftien nijlpaarden. Soms bestaan de groepen
31 uit wel honderdvijftig beesten. Daarvan is het merendeel moeders met jongen,
32 drachtige nijlpaarden en vrijgezelle mannen. Eén daarvan is de baas, hij heeft het
33 voor het zeggen in zijn territorium. Dit territorium, het leefgebied van de beesten,
34 moet afgebakend worden en dat doet de nijlpaardman op de volgende manier: het
35 beest eet zo'n zeventig kilo per dag, voornamelijk planten. Om zijn leefgebied af te
36 bakenen, poept het nijlpaard (wel zestig kilo per dag!) en zwaait ondertussen heel
37 snel met zijn staart. Zijn poep vliegt dan alle kanten op, waarmee hij de natuurlijke
38 grens van het territorium creëert.'
- 39 De man zweeg. Het nijlpaard achter het hek hief zijn kop naar boven, opende zijn bek
40 en gaapte.
- 41 'Jij denkt natuurlijk dat hij gaapt omdat hij moe is,' zei de man, zonder te vragen wat
42 ik dacht. 'Maar dat is niet het geval, het beest daagt andere nijlpaardmannen uit.'
- 43 Hij kuchte even en ging toen door.
- 44 'En nu het volgende verhaal: een nijlpaard stamt af van de varkens, dat kun je zien
45 aan zijn rozige huidskleur. Waarom is het nijlpaard kaal? Dat was hij eerst niet.'

46 Vroeger was het nijlpaard uitgerust met een weelderige donkere haardos. Met wel 45
47 kilometer per uur holde hij over land, met zijn grote kop vooruit. Hij schepte tegen
48 iedereen op over zijn donkere lokken. Het mannetjesnijlpaard verleidde elk
49 nijlpaardvrouwtje dat hij tegenkwam, totdat hij uitgeput aan de rand van een meer
50 in het zand in slaap viel.

51 Even later kwam er een haas aangehupt. Vlak voor de kop van het nijlpaard hield hij
52 stil. Het nijlpaard werd wakker, opende een oog en loerde naar de haas. "Wat vind je
53 van mijn kapsel, miezerig haasje met je korte bruine haren?"

54 De haas was niet bestand tegen de beschimpingen van het nijlpaard. Boos rende hij
55 weg, om in de nacht terug te komen. Zonder enige schroom stak de haas de haren
56 van het beest in brand. Toen het nijlpaard wakker werd van de verzengende hitte die
57 om hem heen voelbaar was en zichzelf in zijn spiegelbeeld in het water in brand zag
58 staan, holde hij het water in. Sindsdien leeft het nijlpaard in rozige kaalheid.'

59 De oude man spuugde op de grond, hees zich aan zijn wandelstok omhoog en groette
60 me met de woorden: 'Zie hier, wat is waarheid?'

61 Hij vervolgde zijn weg, mij in verwarring achterlatend. Wat was waar? Dat een
62 nijlpaard een evenhoevig dier is? Dat het zijn ontlasting door zijn staart laat
63 rondslingeren? Dat het ooit lange lokken had? Aan het nijlpaard zelf kon ik het niet
64 vragen. Ik besloot de dierentuin te verlaten en er de biologieboeken op na te slaan.